

ROZDRAPAC (30) *vb pf [i impf]*

pf (30), [*impf* (*praes*)].

o jasne; w *inf* -dra- (5), -drã- (2); -dra- *RejPs*, *Mącz*, *LeovPrzep*, *KochOdpr*; -drã- *RejZwierc*; -dra- : -drã- *RejPos* (1:1); w pozostałych formach: -drã- (11), -dra- (6); -drã- *RejZwierc*, *RejAp* (2), *GórnDworz*, *RejPos* (5), *RejZwierc*; -dra- *BierEz*, *RejPs*, *BibRadz* (2), *OrzRozm*; -drã- : -dra- *BielKron* (1:1); drugie a jasne.

inf rozdrapać (7). ◇ [*praes* 1 *sg* rozdrápãm.] ◇ *fut* 3 *pl* rozdrápają (2) *RejPs*, *GórnDworz*, rozdrápiał (1) *OrzRozm*. ◇ *praet* 3 *sg* *m* rozdrápiał (2). ◇ 3 *pl* *m* *pers* rozdrápali (2). *m an* rozdrápali (1). *subst* rozdrápiał (1). ◇ *plusq* 3 *sg* *m* był rozdrápiał (1). ◇ 3 *pl* *m* *pers* byli rozdrápali (1). ◇ *con* 3 *sg* *m* by rozdrápiał (8). ◇ *con praet* 1 *sg* *m* bych był rozdrápiał (1). ◇ [3 *pl* *m* *pers* *i f* by byli rozdrápiała [*cum N: Litwa*].] ◇ *part praet act* rozdrápawszy (2).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI w.* (dwa z niżej notowanych przykładów).

1. Rozszarpać na kawałki; *lacerare Vulg*, *Cn*; *discerpere Mącz*, *Cn*; *diripere Vulg*; *rapere PolAnt*; *dilacerare*, *distrahere Cn* [w tym: kogo, co (24)] (25) : *Mącz* 39c; Tenże Sámson gdy rozdrapał Lwá/ nic w ręku nie máiąc/ thákież piśmo świádźy/ iż był vmocnion Duchem Bożym. *RejPos* 150v; [Naszy [...] Chorągwie rozpuścili, które wiatr powstawszy Rozdrapał po powietrzu, różno rozmietawszy. (*marg*) Wiatr chorągwie naszych rozdrapał [...] (-) *StryjPocząt* 440; I tak długo ją [Arystokleę] sobie wydzielali, że ją między sobą rozdrapali *PlutMKoch* 278v; Rozdrápam/ *Lacero*, *dilacero*, *lanio*, *discerpo*. *Volck Xxx4*].

[rozdrapać czym: [biskup Epifaniusz] gdy w Kościele Krześciańskim [...] obaczył Koltrynę/ ná ktorey był obras ktoregoś Świętego námáломány [!]: rękómá fwymi ią rozdrápiał *Respons* I4v.]

a. Żywcem (dać się) rozszarpać (6) :

a. Ze złości, z zemsty (3) : *WróbŻołt* 34/16, 43/41; więcey mi to dziwno/ że [białegłowy] kiedy w.m. głównego fwego nieprzyiacielá/ zmowiłszy fie/ nie rozdrapáią/ iáko one *Maenades* *Orpheuá*. *GórnDworz* V; [nie miał się ważyć tego [powiedzieć w radzie słowo przykre] nikt/ [...] łami by go byli między sobą oná łtara *Litwa* rozdrápáła. *RotRozm* E4v].

β. Na potwierdzenie swojej wiary (3) :

Zwrot: »rozdrapać ciało« [*szyk zmienny*] (3): bych był y krew rozłył Y wśytko ciało rozdrapał Za dobrodzieyństwo czom pobrał *RejKup* dd7v; *RejPos* 87, 265v.

»po małym kasku, na małe sztuki, [w kaski] rozdrapać« [*szyk zmienny*] (1:1): gdyż wśprawiedliwienie náłże przed Máyełstatem świętym iego nie może być z żadnych możności światá thego/ [...] bychmy theż ná małe łtuki dáli rozdrapać ciáła fwoie *RejPos* 265v, 87; [niechay się y rozdrápąć w kaski da *Zyd*: [...] což mu to pomoże ku zbáwieniu? *HerbOdpow* K7v].

b. O zwierzętach (18) : Tuż [kaniá] nátychmiałt myłz popádłá/ Rozdrápawłszy wśzytkę śniádłá. *BierEz* P3; Hetman *Wilká* á dwá Pfy áby fie káłáli/ Kazał puścić/ á ci wnet *Wilká* rozdrápáli. *RejZwierc* 28v; *BibRadz Ez* 44/31; *LeovPrzep* D2; *RejPos* 188; Potym iákoś s przygody onego nieboraká żwirzeta ofkoczyły/ y máło go nie rozdrapály. *RejZwierc* 98v, 80v; *WujJud* 9; *KochOdpr* D2v; [lacerabunt <volucres carnes tuas> ródrapyv ptaci czalo tvoje *TomZbrudzBrul Gen* 40/19; Potym pies záiadł y rozdrápiał onego Węza *HistPonc* C7].

Przen (8) :

a) O złych ludziach, wrogach (3) : *BibRadz Ps 7/3;* nie zwieźz [królu] kiedy rozdrąpiąc wilcy owczarnią *OrzRozm I4.*

Zwrot: »rozdrapać zębami« (1): iedno iáko lew owieczkę radby cie káždy rozdrapał zębami fwemi *RejAp 80.*

b) O szatanie (5) : Widziłż że páliełż onę niewinną owieczkę dufzyczkę fwoię/ á wilk okrutny [...] krádnie fie do ciebie/ iákoby ią v ciebie wyludził ábo wydárł/ á potym rozdrapał. *RejPos 20, 168v.*

W porównaniu (1): A ták ten okrutny ímok [...] vftáwicznie ryczy á kráży biegiáiąc iákoby ktorego ofkárzył á omierzył Pánu/ [...] á potym rozdrapał iáko lew owieczkę *RejAp 101v.*

Zwroty: »rozdrapać owieczkę« (1): Stoi z drugyey ítrony on okrutny Lew ryczący/ [...] Czárt íprzeciwnik twoy/ áby co narychley požárł á rozdrapał onę nędzną owieczkę á niewinną dufzyczkę twoię. *RejPos 196.*

»rozdrapać paznokty (I)« (1): áby ktorą [owieczkę] odłudził álbo odítráfzył od ítádá od onego/ [...] á iżby ią požárł páłzcżeką fwoią/ á rozdrapał páznokty fwemi. *RejPos 122.*

2. Rozwalić, pogruchotać [co] (1) : Y rozdrápác dali mury koćciołá mego *RejPs 133.*

3. Rozkraść, rozgrabić [co] (4) : á co iem [królom] byli nawiernieyłfy rozdrápáią obfituiące dobre ich. *RejPs 98;* áż gdy Robertus Gwifkárdus Sáráceny y Greki z niego [królestwa neapolitańskiego] wypędził/ ktorzy go wielką [!] częśc byli rozdrapáli *BielKron 180v, 399.*

Zwrot: »rozdrapać między się« (1): Cefarz też Papieżowi dał co zową agrum efculanum/ ktorą wnet Rzymiánie rozdrapáli między fię. *BielKron 182.*

Synonimy: 1. rozedrzyć, rozerwać, rozszarpać, roztargać; 3. rozchwycić, rozchwytąć, rozedrzyć, rozerwać.

Formacje współrdzenne cf DRAPAC (Errata).

Cf ROZDRAPANIE, ROZDRAPANY, [ROZDRAPIENIE], ROZDRAPIONY

KW, (LWil)